

Результати торгів ФБ «Перспектива» за 2022 рік (річний звіт про результати торгів на організованому ринку капіталу)

Протягом 2022 р. на ФБ «Перспектива» укладено 27,22 тис угод на суму 65,53 млрд грн. (-70% до 2021 р.).

Сукупно на фондових біржах України у 2022 р. укладено 237,1 тис угод на суму 171,8 млрд грн (-62% до 2021 р.)

Порівняно з 2021 роком на біржовому ринку обсяги торгів державними облигаціями скоротилися на 62% (з 446 до 168 млрд грн), також негативна динаміка спостерігалася за облигаціями місцевих позик (з 1,9 до 0,06 млрд грн), за інвестиційними сертифікатами та строковими контрактами. Після припинення мораторію на обіг недержавних цінних паперів пошавилися торги облигаціями підприємств та іноземних держав (з 2,8 до 3,1 млрд грн), а також акціями (з 0,7 до 0,9 млрд грн), проте переважно щодо цінних паперів іноземних емітентів.

У структурі торгів на фондових біржах України у 2022 р. традиційно домінували боргові інструменти: держоблігації - 97,68% (у т.ч. 95,46% - внутрішньої позики, 2,22% - зовнішньої), облигації підприємств, міських позик та іноземних держав - 1,81%, акції, цінні папери ІСІ, строкові контракти - 0,51%.

Частка ФБ «Перспектива» у загальному біржовому обороті у 2022 р. складає 38%.

Результати торгів ФБ «Перспектива» за 2022 рік в розрізі фінансових інструментів:

Вид фінансових інструментів	Обсяг торгів			Кількість договорів	
	млн грн	Зміна до попереднього року, %	Частка у загальному обсягу торгів, %	шт.	Зміна до попереднього року, %
Державні облигації України	63 845,48	-70,5%	97,43%	27 172	+54,9%
- ОВДП (у гривнях)	56 483,96	-71,5%	86,20%	26 849	+61,5%
- ОВДП (у валюті)	6 790,03	-61,3%	10,36%	259	-70,2%
- ОЗДП	571,49	+41,2%	0,87%	64	+42,2%
Акції іноземних емітентів	0,30	-59,8%	0,01%	1	0,0%
Облігації місцевих позик	1,06	-96,4%	0,00%	1	-93,8%
Облігації українських емітентів	105,88	-88,9%	0,16%	20	-88,7%
Облігації іноземних емітентів	16,57	+100,0%	0,03%	2	+100,0%
Облігації іноземної держави	1 557,26	+100,0%	2,38%	28	+100,0%
ВСЬОГО	65 526,54	-69,8%	100,00%	27 222	+53,4%
- Ринок заявок	1 374,92	+327,1%	2,10%	239	+602,9%
- Адресний ринок	46 830,98	-67,9%	71,47%	26 599	+70,0%
- Ринок РЕПО	17 320,64	-75,6%	26,43%	384	-81,4%

Обсяг торгів на ФБ «Перспектива» порівняно з 2021 роком скоротився на 70%, натомість кількість угод зростає у 1,5 рази.

Протягом 2022 року договори на ФБ «Перспектива» уклалися з 80 фінансовими інструментами (-20 до 2021 р.)

Фінансові інструменти - лідери за обсягами укладених договорів у 2022 році:

ОВДП (ISIN)	Облігації підприємств, місцевих позик, іноземних емітентів
UA4000204150	US Department of the Treasury
UA4000206460	ТОВ "МІЛОАН" (А)
UA4000207880	ТОВ "МАНІВЕО ШВИДКА ФІН. ДОПОМОГА" (А)
UA4000204572	АТ "БАНК АВАНГАРД" (А)
UA4000213227	Metinvest B.V.
UA4000201255	ТОВ "СС ЛОУН" (А)
UA4000200885	ТОВ "АЛЬФА-ЛІЗИНГ УКРАЇНА" (А)
UA4000218325	ТОВ "РУШ" (G)
UA4000225791	Львівська міська рада (I)

Станом на 31.12.2022 кількість цінних паперів та інших фінансових інструментів, допущених до торгів на ФБ «Перспектива», становила 262, з них 164 - листингові (-25 та -11 до кінця 2021 р. відповідно).

Структура випусків (серій) за видами фінансових інструментів: 177 - держоблігації та держдерживативи (163 - внутрішньої, 14 - зовнішньої позики), 36 - інші облигації (23 - корпоративні облигації українських емітентів, 8 - корпоративні облигації іноземних емітентів, 5 - облигації іноземної держави), 33 - акції (20 - українських емітентів, 11 - іноземних емітентів, 2 - акції КІФ), 8 - інвестиційні сертифікати, 8 - опціонні сертифікати.

Кількість членів ФБ «Перспектива» станом на 31.12.2022 - 60, допущено до торгів - 51 (максимальні значення серед фондових бірж України). Кількість членів ФБ «Перспектива», що уклали договори, у грудні склала 22 (-4 до листопада), з початку року - 48 (-6 до 2021 р.).

Протягом 2022 р. відсутні факти вчинення правопорушень, за якими регулятором у 2022 р. порушено справи про правопорушення щодо біржових угод, укладених на організованому ринку капіталу, оператором якого є ФБ «Перспектива», з боку Біржі та членів Біржі-учасників біржових торгів.

За даними НБУ, з початку 2022 р. вартість ОВДП в обігу зросла на 30,85%, частка ОВДП у власності НБУ збільшилася на 21,29%, частка територіальних громад - на 0,13%, натомість частка нерезидентів зменшилася на 4,53%, банків - на 16,59%, фізичних осіб - на 0,20%, юросіб - на 0,11%.

Обсяг виконаних угод з ОВДП у 2022 р. на вторинному ринку (біржові та позабіржові операції) порівняно з 2021 р. зменшився удвічі (з 507,24 до 248,43 млрд грн), кількість угод збільшилася у 8,1 разів (з 37,39 до 301,23 тис). Варто уваги, що частка договорів, укладених на умовах «поставка проти оплати», у загальному обсязі виконаних угод на вторинному ринку скоротилася з 84% у січні до 24% у грудні 2022 р., що свідчить про переважання позабіржової форми правочинів з ОВДП. Крім того, з січня по грудень частка угод на вторинному ринку з ОВДП, номінованими у валюті, зросла з 10% до 38%.

Одними з значущих причин скорочення торговельної активності на українському біржовому ринку у 2022 р. стали негативні наслідки зовнішньої агресії, а також тривала регуляторна заборона обігу цінних паперів (крім військових облігацій). Разом з тим, у 2022 р. істотно підвищилася активність індивідуальних інвесторів завдяки поширенню технологічних засобів та регуляторних стимулів щодо спрощення доступу населення до операцій з держоблігаціями та, меншою мірою, цінних паперів іноземних емітентів. Так, кількість інвесторів, зареєстрованих у АТ «Розрахунковий центр» для проведення клірингу та розрахунків за угодами з цінними паперами, протягом 2022 р. збільшилося у 5,56 разів (з 22,79 тис. до 126,79 тис.)